

Een Statenbijbel, Nieuw Testament met koperen haken en een onbekend aantal niet gespecificeerde boeken bij koopman Johannes Jansen Cramer, Rozengracht 17 te Harlingen, 22 juli 1721

Koopman en panbakker Johannes Jansen Cramer op de huidige Rozengracht 17¹ liet in 1721 een aantal niet nader gespecificeerde boeken na, aangetroffen in een koffer op zolder, die bij boelgoed verkocht werden en aan 'ruig' geld 59 caroliguldens opbrachten.²

De boedelinventaris werd opgemaakt 'ten respecte' van Andries en Jan Sybouts Vlasman, de minderjarige kinderen van wijlen Sybout Andries Vlasman³ in leven (doopsgezind) grootveerschipper te Harlingen en Janke Auckes, als *ab intestator* universele erfgenamen van hun wijlen oom de overledene, alle in aanwezigheid van Wybe Drieses en Gerloff Ymes als curatoren over de kinderen en erfgenamen.

De verschillende vertrekken in het huis werden vanaf 22 juli 1721 beschreven:

het voorhuis (2 stoelen, 1 tafel met een lei erop, 1 winkelbord met enige steentjes, 1 geschilderd bord, 1 spiegeltje),

het schrijfkamertje (1 oude stoel, 2 oude stoven),

de voorkamer (o.a. een leunstoel, comptoir, eiken kast, 3 Delftse koppen op de kast, op de schoorsteenmantel 5 Delftse schoteltes en enige glazen),

spijskamer (met o.a. 1 tinnen trekpotje, 1 koperen tabaksdoosje, 1 tinnen peperdoos),

binnenkamer (o.a. 6 stoelen, 1 vrouwenstoel, 5 kussens, 1 eeken kevy),

in het keukentje (o.a. 1 theetafeltje),

in de spijskamer (o.a. 2 zilveren lepels, 1 koperen gootling, 1 blikken theebus, 1 blikken suikertrommel, 1 blikken trekpot),

in de gallerij,

in de kelder (o.a. een bierstelling),

op de zolder (o.a. een koffer met enige rommelarij van oude boeken etc., 1 rest gleibakkerssteentjes).

In de kast in de voorkamer bevond zich manskleding, in de kevy in de binnenkamer ook manskleding, in de vaste kast in de muur van de binnenkamer lag naast manskleding *1 Statenbijbel, een nieuw testament met koperen haken*, 1 zilveren beker met daarop de namen van **Sybart (Sybout) Andries [Vlasman] en Jisk Tymens⁴**, 1 dito met de naam van Marike Lourensdochter, 1 dito met de naam van Jan Reiniers zeilmaker Anno 1677⁵ etc., verder nog zilveren lepels en eierlepeltjes, 1 zilveren horlogie, 1 koperen horlogie, 1 zilveren trouwkistje met daarin 26 valueerde rijksdaalders, 1 zilveren ducaat, 2 gouden ducats, 1 gouden Elisabeth, 1 1/2 pistool, 1 Franse ducaat, 2 gouden trouwringen, 2 gouden ringen waaronder 1 met een diamant, 2 bosjes zilveren knopen, 1 zilveren beugel met een onderriem, 1 gouden ring, 1 gouden hoepring, 1 zilveren signetring.

Onder de 'Brieven en Instrumenten' "een adidem op den 20 julie 1711 bij deselwe gepassert, tot 75 caroliguldens ten profijte **van de overledene en wijlen Sybout Andries [Vlasman] te samen**, ad f 75-00-00; Een koopbrief bij Nicolaus Acker medicinae doctor alhier ter stede, aen de overleedene gepasseert in dato den 7de December 1714, wegens de coop van het pan en estrick kley in seven pondematen land, waer voor de coopsomma tot 1120 caroliguldens met twee silveren lepels, is betaeld, volgens quitantie in marigne van de brief staende: hebbende de curatoren te verantwoordn nopens de kleij die nae deese tijt uit voorschreven land sal worden gehaaldt.

In dit sterfhuis is ook bevonden een obligatie de dato den 27e november 1719, bij Marten Andries en Meijke Tomas egteluiden burger binnen deese stadt, aen Wybe Drieses en Johannes Cramer als geauthoriseerde curators over **de kinderen van Sybout Andries [Vlasman]** hier vooren in deesen

gemelt, gepasseert, continerende 1200 caroliguldens capitaal, zijnde de intressen onbetaald zedert het passeren van de brief.

Onder de Vastigheden (fol 297r): 'Een Pan en Estrickwerk staende aen de noordzijde van de Rozegracht alhier ter steede, waer van de helft in eigendom is toebehorende **aen de kinderen van wijlen Sybout Andries [Vlasman]**, zijnde dit werk verhuurt voor de tijt van vijf jaeren Sint Petri 1727 sullende eindigen, aen de personen van Caspar Brinkman en de capitein geweldige Jacob de Bruin te samen jaerlijx voor een somma van een honder en vijftien caroliguldens, zullende de tijt van de dagh der verhuiringe aff tot Sint Petri 1722 gerekent worden voor een halff jaer, en beloopt de tauxatie der goederen op dit werk bevonden, in alles een somma van twee duisent een hondert vijff en twintigh caroligulendes, volgens acten hier van sijnde; Een huisinge staende ten oosten van boven geschreven pan en estrickwerk; een panwerk staende omtrent de Kerkpoort, verhuurt aen deselwe personen als voren voor deselwe tijdt voor 120 caroliguldens jaerlijx, [...]; een huis staende aen de oostzijde van de Turfhaven alhier, alwaer de *Swarte Leers* pleegh uit te hangen; een huis aan de westkant van de Turffhaven daar de *Vergulde Draek* plaghte uit te hangen.

(fol 292v) *De gesamentlijke boeken in 't sterfhuis bevonden, bij boelgoed vercocht sijnde, hebben aan ruijg geld opgebracht 59 caroliguldens.*

¹ Johannes Jansen Cramer pannebakker, koopt hoekhuis met verscheidene boven- en benedenvertrekken, hoek Sint Jansstr/Hofstr, waar 'Enkhuizen' uithangt (nu: Rozengracht 17). Ten O. de Sint Jansstraat, ten W. het panwerk van de koper, ten Z. de straat en diept, ten N. Willem Gerrits, sloopstimmerman. Gekocht van Wytse Piebes de huidecoper voor 400 caroliguldens. De naastligger ten westen is het panwerk van de koper Johannes Jansen Cramer burger, pannebakker. Proclamatieboeken, invnr 243, fol 310r, 5 september 1697. In 1739 koopt koopman Pieter Scheltema, gehuwd met Trijntie Hotses Swerms, het hoekhuis op de Rozengracht voor 3550 caroliguldens van Jan Sibolts Cramer. Naastligger ten oosten is de weefwinkel van koopman Jan Sibolts Scheltema, naastligger ten westen is het estriekwerk van Jan Sibolts Cramer, naastligger ten noorden is burgemeester Doede Vosma c.s., de verkoper is Jan Sibolts Cramer, Proclamatieboeken invnr 250, fol 164, 25 januari 1739.

² Invnr 220, fol 292v.

³ Sibout Andrys Vlasman trouwt voor het Gerecht Harlingen 31-03-1714 met Jaycke Auckes, wonende te Harlingen. Koopman Dirck Huigens cum uxore kopen 21 april 1720 een huis Noorderhaven ZZ (Noorderhaven 52) voor 150 goudguldens 9 stuivers van de curatoren Wybe Drieses en Johannes Jansen Cramer als curatoren over de twee kinderen van Sybout Andries Vlasman. Proclamatieboeken, invnr 246, fol 75r, 21 april 1720. Sybolt Andries Vlasman was al in 1716 eigenaar en gebruiker van Noorderhaven 52 blijkens de reëlkohieren 1716 en 1719.

⁴ Sybout Andrys, wonende te Dokkum, trouwt voor het Gerecht Harlingen 07-12-1644 Jesck Tymens, wonende te Harlingen.

⁵ Op www.allefriezen.nl komt voor:

Autorisatieboeken, invnr 114, aktenr 610, aktedatum 29-08-1670:

Janke Bartels oud 22 jaar weeskind,

Wijlen Bartell Allards vader,

Wijlen Gerbrich Reiners moeder,

Jan Reiners burger, mr. zeilmaker curator, curator over personen en goederen, oom

Tjeerd Reiners burger, mr. zeilmaker curator, curator over personen en goederen, oom.

Jetske Piebes, wonende te Harlingen, dienstmaagd bij de **zeilmaker Jan Reiners** op de Noorderhaven, doet op 10 augustus 1672 belijdenis (Tresoar, archiefnr 28, coll DTLB, Lidmatenregister Herv. gem. Harlingen 1668-1737).

Jan Reyners (zeilmaker), weduwnaar, in 1673 lidmaat Doopsgezinde Gemeente Harlingen (Tresoar, archiefnr 28, invnr 343, Lidmatenregister Doopsgezinde Gemeente Harlingen 1673-1873, blad 079, aktenr 259)

Jan Reiners, overl./begr 07-12-1679 (Tresoar, archiefnr 28, Coll DTBL, Doopsgezind Overlijdensboek Harlingen 1673-1873, invnr 343, aktenr 435, aktedatum 07-12-1679)

Transcriptie:

NL-0400410000_13-16_220_000258a w Johannes Jansen Cramer burger koopman, 22-07-1721 [0286r] Inventarisatie en beschrijvinge nae ontzeegeling der slotten gedaen bij en ten overstaen van de heren borgermeesteren Weima en Nollides als commiessarien geadsocieert met de secretaris Idsinga, ten sterffhuijse van wijlen Johannes Jansen Cramer in leven burger en coopman binnen Harlingen, van alle de goederen en effecten bij de overleedene naegelaeten, en sulx ten respecte van Andries en Jan Sijbouts Vlasman minderjaerige naegelaten kinderen van wijlen Sijbout Andries Vlasman in leeven groot veerschipper alhier ter stede, als ab intestato universele erffgenamen van hun wijlen oom de overleedene voornoemt, alles in bijweesen en praesentie van Wijbe Driesses ende Gerloff IJmes,

[0286v] als geauthoriseerde curatoren over voornoemde kinderen en erffgenamen, welke ook de aengeevinge der goederen hebben gedaen, waer op dan geprocedeert is als volght
Actum den 22e julie 1721

In 't voorhuis:

2 stoelen
1 tafel met een leij daer op
1 winkelbord met eenige steenties
1 schilder bord
1 spiegeltie

In 't schrijffkamerke:

1 oude stoel
2 oude stooven

In de voorkamer:

ses stoelen
1 leuningh stoel
1 komptoir
1 eeken cas
1 klein geferfd kaske

[0287r] 1 spiegel

1 tafeltie
1 mantelstock
1 kleebeesem
3 Delfse coppen op de cas
2 porceleinen stelpjes

Op de schoorsteensmantel:

5 Delfse schotelties
eenige glasen

een heuwel in de schoorsteen

1 vuilnisschopke
1 glasgordijn met een koperen roedje
2 schoorsteenscleeden, bont en groen

1 tinnen enks koker
1 dito flapkanne
3 kussens
1 paer gordijnen en rabat
1 rest breidgeern
2 bedden
4 deekens
1 peerde deck
2 oorkussens

[0287v] 2 peulen
2 oude hoeden
2 linnen rocken
1 oude rok en camuzool

In de spijskamer:

4 Delfse pannen
1 dito visspanne
2 slaedschotels
11 Delfse pannen
1 blicken coffij kanne
1 tinnen olijkantie
1 lanterentie
1 koperen lamp
1 blicken blaeker
3 koperen wigten tot een uirwerk
2 koperen roedjes
3 kleine koperen wightjes
2 dito suinigjes
1 dito crans
1 tinnen treckpottie
1 koperen tabacksdoosje

[0288r] 1 koperen confoor
1 dito schuimspaen
1 snuiter en 1 wijnkraentie
2 blicken traghters
1 sallem braderke
1 ijseren potzeel en haek
1 eeck cantie
1 tinnen peeper doos
eenige glaesen
2 vleskelders
1 koperen gootlingje
1 peerde trens
1 broodback
1 steenen confoor
1 puister
1 meelvatie

In de binnenkamer:

6 stoelen

1 vrouwen stoel
5 kussens
1 eeken keevij

[0288v] 1 tafel
3 schilderde borden
1 mantelstock
1 uirwerk
2 laekens mantels
5 Delfse pannen op de schoorsteensmantel
3 Delfse beekerkes
2 dito kopkes
1 bont schoorsteenscleed
1 dito tafelspreed
3 Delfse koppen op de kas
2 groene gordijnen en rabat
1 bed en peul
4 oorkussens
5 kleine kussens
1 Japone deeken
1 Spaense dito
2 bed doeken
4 kussens sloopen
1 laeken met een wijtlingh

[0289r] In 't keukentie:
9 stoelen
4 kussens
1 eijer rak
1 leij
1 asschop
1 blicken trompke
1 puister
1 houten scherm
1 turffback
1 dito corff
2 tangen
1 schoorsteens cleed
1 tee tafeltie
1 doofpot
1 slaepbanck
2 ijseren haeken
1 blicken lamp
1 dito

In de spijskamer:
eenigh schotelgoed
1 tinnen butterpot

[0290r] 2 silveren leepels
1 koekpanne
1 koperen gootlingh

1 dito klein keeteltie
1 dito doofpottie
1 blicken teeboss
1 dito blakerke
1 koperen dekseltie
1 blicken suikertrompke
1 dito treckpottie
eenigh glaswerk

In de gaelderij:

7 bonte tafelborden
7 dito kommen
1 scheerbecken
1 houten schuimspeen en back
2 emmers
2 leuiwaegens
1 blicken slaedsemmer
1 dito traghterke
1 dito theekeetel
1 waterpott

[0290r] 1 ijseren vuirnois

1 vloerveeger
1 stoffer
1 boor en een soeker

In de kelder:

1 bierstellingh
1 kiste
1 wastobbe en een schammel

Op de souder:

een koffer met eenige rommelarij van oude boeken etc.
2 korven en een vatie met spijkers
1 slaepbanck
1 rest gleijbackers steenties
1 oude snaphaen
1 oude stoel
1 rest turff
1 rest hout
1 rest oud ijserwerk
1 zijlbegh
1 blicken gieter

[0290v] In de cas staende in de voorkamer, bevonden:

18 manshembden
3 dito
2 lappen doek
2 tafellaekens
11 manshembden
2 dito
2 witte schorteldoeken

14 sloopen, nogh 2 dito
3 servetten
6 laekens
2 wijtlingen
23 dassen
6 glasgordijnties
nogh 12 dasjes
4 witte neusdoeken
nogh 4 hembden
2 bonte neusdoeken
1 reisrock

[0291r] 1 witte onderbroek
2 roode dito
1 roodscharlakens hembdrok
met silveren knoopen
1 damasten dito
1 sargies deboijen dito
1 groen trijpen reissack
1 lap sargies denijn langh
14 ellen

In de keevij staende in de binnenkamer:

2 hembdrocken met silveren knoopen
1 dito bonte sonder silveren knoopen
1 bonte onderbroek
1 dito kaleminken
1 rockje en een broek
1 lap swart laeken van een mantel
1 lap grauw laeken
2 rocken
3 camusolen

[0291v] In de vaste kas in de muir van voorschreven kamer:

1 swart-grauw lakens rock
1 swarte dito
1 dito sargies
1 sargies denijnen dito
2 sargies denijnen bovenbroeken
1 hoedecas met een hoed
1 onderbroek sargies deboijen
1 borstlap
1 noteboomen mantelstock
1 state biebel
1 nieuw testament met koperen haeken

[Zilverwerk:]

1 silveren beeker daer de naemen op staen van Sijbout Andries en Jisck Toijmens
1 dito geteekent met de naem van Marike Lourens doghter
1 dito met de naem van Jan Reinier Zeilmaker. Anno 1677 etc.
1 suiker stroijjerke

[0292r] 3 silveren lepels
5 dito
3 dito eijerlepelties
1 silveren vorkje met een brandsteenen heghtje
1 brandewijns kroeske
1 silveren horologie
1 koperen dito
1 sackje met silveren knopen
1 silveren mes en vork in een koker
5 silveren leepels

1 silveren troukistje, daer in:
26 valueerde rijxdaelders
1 silveren ducaton
2 gouden ducaton
1 gouden Elisabeth
1 en een halff pistool
1 Vranse ducaet
2 gouden trouwringen
2 gouden ringen, daer onder een met een diamant steen
2 bosjes silveren knopen

[0292v] 1 silveren beugel met een onderriem
1 gouden ringh
1 dito hoepringh
1 silveren signetringh

De gesamentlijke boeken in 't sterffhuis bevonden, bij boelgoed vercocht sijnde, hebben aen ruijg geld opgebracht negen en vijftigh caroliguldens segh f 59-00-00

Gereede penningen
[marge] Actum den 23e julie 1721 [einde marge]
aght gouden ducaten
2 pistolen
1 geschroefde rijxdaelder
3 silveren medailjes
1 silverlingh

Verders in dit sterffhuis bevonden aen goud en silvergeld in diverse specien, door de heren Commissarien en curatoren

[0293r] te samen gerekend, een somma van negenhondert drie en 't sestigh caroliguldens seven stuivers en 12 penningen, dus f 963-07-12

Nogh wort hier voor gereed geld gebracht een somma van vierhondert seventigh caroliguldens en een stuiver, zijnde bij de curatoren effen voor en onder deese beschrijvinge uit diverse oorsaeken ontfangen, dogh is daer onder begreepen de coopsomma van seker huisinge tot 206 caroliguldens en 1 stuiver, dat door wijlen de coopman Cramer en Wijbe Drieses als curatoren over de kinderen van wijlen Sibout Andries in het jaer 1719 aen de coopman Dirk Huigens cum uxore is vercocht, dus f 470-01-00

[0293v] [marge] Actum den 24e julij 1721[einde marge]

Brieven en instrumenten:

Een obligatie op de Provincie van Frieslandt ten profijte van toner, gedateert den 1e julie 1711 regta in de rekenkamer den 24e meij 1672 met No 221, tot seshondert caroliguldens capitael f 600-00-00, waer op te goede is een jaer intres den 25e maj 1721 verschenen

Tien dito van den 1e martij 1713, registrata 30e maj 1713, No 1715, tot veertigh caroliguldens capitael f 40-00-00, waer op te goede sijn twee jaeren intres den 19e julij 1720 en 1721 verschenen

[0294r] Een obligatie notarieel ten laste van Tiepke Jacobs schuitschippier ende Tzietske Sytzes egteluiden wonende tot Pyttersbierum, van dato den 6e junie 1716, tot seshondert Caroliguldens capitael f 600-00-00, waer op te goede is het jaer intres den 6e junie 1721 verschenen, teegens 5 procento.

Een acte van Johannes Roelofs van Sapmeer van de 19e november 1715, waer bij deselve bekent van de overledene Johannes Jansen Cramer ontfangen te hebben een adsignatie, om daer op van Jacob Roelofs [0294v] Zeilmaker te ontfangen een soma van vijftigh caroliguldens met aenneminghe om de overledene daer van nae behoren te betaelen en te voldoen f 50-00-00

Een handschrift van Anske Jansen Ros ende Antie Sjoerds egteluiden woonaghtigh tot Pyttersbierum, weegens verschotene penningen, van dato den 29e november 1711, tot dartigh caroliguldens capitael f 30-00-00, waer op een jaer intres staet te verschijnen teegens vijff procento den 29e november eerstcomstigh.

[0295r] Een handschrift bij Jan Arjens de Wilde gepasseert den 1e februarie 1717, tot vijff en 't sestigh caroliguldens f 65-00-00

Een acte van pure consessie geextraheert uit het recesboek deeser stede in dato den 21e julie 1673, leggende tot laste van Johannes Joukes schuitevoerder, wonende tot Oosterlittens, ter somma van vijftigh caroliguldens en 5 stuivers f 50-05-00

Een handschrift van Poppe Jansen van den 22e maj 1717, waer op nogh resteert als reste van meerder, twee caroliguldens f 2-00-00

[0295v] Een handschrift van Dirk Sijbes tot Sexbierum de dato den 2e maijus 1699, waer op nogh als reste van 75 guldens te goede is de somma van vier en veertigh caroliguldens en 10 stuivers f 44-10-00, waer op de intressen zedert den 2e meij 1714 onbetaeld sijn

Een dito van Grietje Sijmons van de 25e februarie 1709, daer op nogh resteert de somma van vijftien caroliguldens f 15-00-00

Een ad idem op de 20e julie 1711 bij deselve gepasseert, tot vijff en 't seventigh caroliguldens ten profijte van de overledene [0296r] en wijlen Sijbout Andries te samen ad f 75-00-00

Een coopbrieff bij Nicolaus Acker medicinae doctor alhier ter stede, aen de overleedene gepasseert in dato den 7e december 1714, weegens de coop van het pan en estrick kleij in seven pondmaten land, waer voor de coopsomma tot een duisent een hondert en twintig caroliguldens met twee silveren lepels, is betaeld, volgens quitantien in margine van de brieff staende, hebbende de curatoren te verantwoorden nopens de kleij die nae deese tijt uit voorschreven land sal worden gehaeldt.

[0296v] In dit sterffhuis is ook bevonden een obligatie de dato den 27e november 1719, bij Marten Andries en Meijke Tomas egteluiden burger binnen deese stadt aen Wijbe Drieses en Johannes

Cramer als geauthoriseerde curators over de kinderen van Sijbout Andries, hier voren in deesen gemelt, gepasseert, continerende twaleff hondert caroliguldens capitael, zijnde de intressen onbetaeld zedert 't passeren van de brieff.

[0297r] Vastigheeden:

Een pan en estrickwerk staende aen de noordzijde van de Rozegracht alhier ter steede, waer van de helft in eigendom is toebehorende aen de kinderen van wijlen Sybout Andries, zijnde dit werk verhuurt voor de tijt van vijff jaeren Sint Petri 1727 sullende eindigen, aen de personen van Caspar Brinkman en de captein geweldige Jacob de Bruin te samen, jaerlijx voor een somma van een hondert en vijftien caroliguldens, zullende de tijt van de dagh der verhuiringe aff tot Sint Petri 1722 gerekent worden voor een halff jaer, en beloopt de tauxatie der [0297v] goederen op dit werk bevonden, in alles een somma van twee duisent een hondert vijff en twintigh caroliguldens, volgens acten hier van sijnde

Een huisinge staende ten oosten van bovengeschreven pan en estrickwerk.

Een panwerk staende omtrent de Kerkpoort alhier ter stede, zijnde meede verhuurt aen deselve personen als voren en voor deselve tijdt voor hondert en een en twintigh caroliguldens jaerlijx, hiervan beloopt de tauxatie der goederen de somma van vijff hondert en een caroliguldens 7 stuivers insgelijx volgens acten hier van zijnde.

[0298r] Seekere woninge staende aen de ooster deeses stadsvesten, in een, en nogh seker wagenhuis, stallinge en somerhuis aen dito percheel geleegeen, zijnde begreepen in een coopbrieff

Een huis staende binnen deese stadt omtrent de Zuiderpoort

Twee kamers aen malkanderen, staende in de Sint Jansstraet

Een huis staende aen de oostzijde van de Turffhaeven alhier, alwaer *De Swarte Leers* pleegh uit te hangen

[0298v] Een huis staende en geleegeen aen de westkant van de Turffhaeven, daer *De Vergulde Draek* plaghte uit te hangen

Boeschulden:

Een schuld boek getekent met No 1 waer in bevonden is open te staen tot laste van diverse personen een somma van drie en 't sestigh caroliguldens en 19 stuivers f 63-19-00

Een boek met No 2 waer in open staet een somma van een hondert een en 't seventigh caroliguldens en 8 stuivers f 171-08-00

[0299r] In een schuldboek quoteert met No 3 bedraegende de schuld daer in open en onbetaeld twee hondert ses en 't sestigh caroliguldens en 14 stuivers f 266-14-00

Het boek met No 4 en bedraeght de schuld daer in open staende te samen gerekent zijnde, in alles een somma van sestien hondert en sestien caroliguldens tien stuivers en agh penningen segh f 1616-10-08

Aldus gedaen en geïnventariseerd datis ut supra, in kennisse van ons commissarien en secretaris, zijnde gesloten en vertekent in praesentie van de curatoren in praemio gemelt, op den raedhuise den 11e december 1721

(get.) Jareg Sioerds Weima

(get.) J. Nollides

absent secretaris

www.vergetenharlingers.nl

(get.) A. van Idsinga

(Jeanine Otten, laatste wijziging 07-10-2019)